

Sygn. akt: I C 1272/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Szymon Śniady

Protokolant: sekretarz sądowy Agata Wójciak

po rozpoznaniu 10 maja 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa M. Z.

przeciwko (...) spółce akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. Z. kwoty:
  - a. 19608 (dziewiętnaście tysięcy sześćset osiem) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 13 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty;
  - b. 492 (czteryście dziewięćdziesiąt dwa) złote wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 19 czerwca 2021 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda M. Z. kwotę 5372 (pięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;
3. nakazuje pobrać od pozwanej (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 377,17 (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych siedemnaście groszy) złotych tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1272/21

UZASADNIENIE

Pozwem z 19 czerwca 2021 roku powód M. Z. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. (dalej również jako (...)) kwoty 19608 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 13 kwietnia 2021 roku do dnia zapłaty z tytułu kosztów naprawy pojazdu oraz kwoty 492 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od wytoczenia powództwa do dnia zapłaty z tytułu kosztów prywatnej ekspertyzy oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu powód wskazała, że dochodzi zapłaty z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy za szkodę powstałą na skutek kolizji z 24 lutego 2021 roku.

(pozew k. 2-19)

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu, strona pozwana wskazała, że w wyniku postępowania likwidacyjnego wypłaciła powodowi kwotę 39631,96 zł i zakwestionowała zaniżenie wypłaconego odszkodowania oraz

brak wykazania potrzeby zastosowania w naprawie pojazdu części typu O oraz zasadność żądania zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy.

(sprzeciw k. 53-55)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

24 lutego 2021 roku powstała szkoda w pojeździe marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należącym do M. Z., sprawca szkody poruszał się pojazdem dla którego zawarto umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w C.. Szkoda została zgłoszona najpóźniej 13 marca 2021 roku. C. przyjęła odpowiedzialność za szkodę i wypłaciła odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu w łącznej kwocie 39631,96 zł. Poszkodowany nie ma możliwości odliczenia podatku od towarów i usług od uzyskane odszkodowania.

(bezsporne, a także decyzja k. 25, wycena k. 26-29, oświadczenie VAT k. 30)

A. K. na zlecenie powoda sporządził kosztorys naprawy pojazdu w systemie audatex wyceniając koszt naprawy na kwotę 99442,11 zł. Koszt tej kalkulacji wynosił 492 zł i obciążał powoda

(kalkulacja k. 34-38, faktura k. 39)

11 czerwca 2021 roku pełnomocnik powoda wezwał pozwaną do zapłaty pełnej należnej kwoty tytułem dopłaty do odszkodowania, w tym kwoty 492 zł z tytułu kosztów prywatnej ekspertyzy.

(wezwanie k. 31, wiadomość e-mail k. 32, potwierdzenie otrzymania wezwania k. 33)

W wyniku kolizji drogowej w pojeździe marki M. o nr rej. (...) zostały uszkodzone i zakwalifikowane do wymiany drzwi przednie lewe wraz listą ozdobną, listwą dolną i tapicerką, drzwi tylne lewe wraz z zawiasami górnym i dolnym, zamkiem, tapicerką i listwami ozdobną i dolną, stopień lewy z błedną, osłoną, poszycie progu lewego, słupki B oraz C lewe części dolne, osłona poszycia progu lewego, nakładka stopnia lewego, osłona wnęki koło tylnego lewego, poszycia zderzak tylnego, uchwyt lewy zderza tylnego, lampa tylna lewa, poszerzenie błotnika tylnego lewego, obręcz, opona oraz osłona wykroju koła tylnego lewego. Pojazd nie posiadał wcześniejszych uszkodzeń niezwiązanych ze szkodą z 24 lutego 2021 roku. Uszkodzone części w pojeździe były częściami oryginalnymi o jakości O. Nie są dostępne zamienniki tych części w kategoriach (...), P lub Z. Koszty naprawy samochodu M. o nr rej. (...) po szkodzie powstałej na skutek zdarzenia z 24 lutego 2021 roku wynoszą 63073,31 zł brutto przy przyjęciu stawki roboczogodziny prac blacharskich i lakierniczych w wysokości 135,30 zł brutto. Naprawa pojazdu częściami klasy (...) nie przywróciłaby pojazdu do stanu sprzed szkody.

(opinia biegłego k. 74-100, uzupełniająca opinia k. 117-128)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego złożonego do akt sprawy i w postaci dokumentów oraz opinii biegłego. Sąd uznał opinię biegłego z zakresu techniki samochodowej za wiarygodną i profesjonalną, zaś zawarte w niej wnioski przyjmując za swoje w całości, zaś strony po uzupełnieniu opinii jej nie kwestionowały.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

W analizowanej sprawie poza osią sporu pozostawał fakt, że 24 lutego 2021 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której został uszkodzony pojazd marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należącym do M. Z., zaś pojazd sprawcy zdarzenia był ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. Pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności, a jedynie wysokość dochodzonego przez powódkę odszkodowania.

Podstawą odpowiedzialności pozwanego są przepisy art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych i art. 436 k.c.

Stosownie do art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Stosownie do treści § 4 cyt. przepisu, uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Zgodnie zaś z art. 34 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Odpowiedzialność samoistnego posiadacza pojazdu mechanicznego reguluje art. 436 k.c., w tym w odniesieniu do szkód powstałych w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody zgodnie z § 2 art. 436 k.c. odpowiedzialność ta następuje na zasadach ogólnych tj. na zasadzie winy sprawcy.

Odszkodowanie, jakie zobowiązany jest wypłacić zakład ubezpieczeń, obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy. Poszkodowany może, według swojego wyboru, żądać od ubezpieczyciela zapłaty kosztów hipotetycznej restytucji albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej ustalonej zgodnie z metodą różnicy. Przepis art. 822 § 1 k.c. modyfikuje normę wynikającą z art. 363 § 1 k.c. bowiem jedynie tylko w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 roku, II CNP 43/17).

Przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego należy rozumieć doprowadzenie jej do stanu używalności tożsamego ze stanem tej rzeczy przez wyrządzeniem szkody. W przypadku pojazdu mechanicznego przez taki stan używalności należy rozumieć przywrócenie mu sprawności technicznej. Obowiązek ten spoczywa na zakładzie ubezpieczeń. Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwo działania bądź zaniechania. Wymiana uszkodzonych elementów na nowe, w przypadku gdy nie jest możliwe ich naprawa, zaliczane jest do celowych i ekonomicznie uzasadnionych wydatków poniesionych w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy. Poszkodowany ma prawo do żądania od zakładu ubezpieczeń naprawienia szkody w całości, zwłaszcza przez przywrócenie stanu poprzedniego pojazdu nie tylko w kwestii możliwości jego używania, ale także i bezpieczeństwa jazdy.

Zgodnie z treścią art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Odszkodowanie, jakie zobowiązany jest wypłacić zakład ubezpieczeń, obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy. Poszkodowany może, według swojego wyboru, żądać od ubezpieczyciela zapłaty kosztów hipotetycznej restytucji albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej ustalonej zgodnie z metodą różnicy. Przepis art. 822 § 1 k.c. modyfikuje normę wynikającą z art. 363 § 1 k.c. bowiem jedynie tylko w ten sposób, że roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 43/17).

Roszczenie odszkodowawcze w ramach ustawowego obowiązku ubezpieczenia komunikacyjnego OC powstaje już z chwilą wyrządzenia szkody tj. w chwili nastąpienia wypadku komunikacyjnego i pojawienia się dalszych przesłanek odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 436 k.c. Obowiązek naprawienia szkody nie jest przy tym uzależniony od

tego, czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle zamierzał dokonać takiej naprawy w przyszłości. Należy zatem wyraźnie odróżnić sam moment powstania szkody i roszczenia o jej naprawienie od daty ewentualnego naprawienia rzeczy (samochodu), bowiem dla powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela istotne znaczenie ma sam fakt powstania szkody, a nie fakt naprawienia samochodu (sekwencja zdarzeń: wypadek komunikacyjny i uszkodzenie pojazdu, powstanie szkody w majątku poszkodowanego, powstanie roszczenia odszkodowawczego, inne zdarzenia, w tym m.in. naprawienie samodzielne samochodu przez poszkodowanego i poniesienie wydatków).

Skoro powstanie szkody (uszczerbku majątkowego) należy łączyć już z chwilą uszkodzenia pojazdu, gdyż to właśnie w tym momencie powstaje uszczerbek w majątku ubezpieczonego, to bez znaczenia pozostają późniejsze zdarzenia, m.in. w postaci naprawy, czy też sprzedaży samochodu. W świetle art. 363 § 1 k.c. i art. 822 § 1 k.c. za koszty restytucji samochodu do stanu sprzed wypadku należy uznać - nieprzekraczające wartości samochodu - wydatki, jakie właściciel auta miał ponieść w celu przywrócenia jego stanu sprzed wypadku. Na ich podstawie należy określić należne od ubezpieczyciela sprawcy szkody odszkodowanie w wysokości odpowiadającej kosztom profesjonalnej naprawy pojazdu, niezależnie od tego, czy działania właściciela auta podjęte z zamiarem osiągnięcia tego rezultatu były udane, czy nie. Szkodą nie jest poniesiony przez poszkodowanego wydatek na naprawę pojazdu, lecz szacunkowa wysokość tych wydatków, bowiem żadne przepisy prawa nie nakładają na poszkodowanego obowiązku naprawienia uszkodzonego pojazdu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2003 r., IV CKN 387/01).

Przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego należy rozumieć o doprowadzenie jej do stanu używalności tożsamego ze stanem tej rzeczy przez wyrządzeniem szkody. W przypadku pojazdu mechanicznego przez taki stan używalności należy rozumieć przywrócenie mu sprawności technicznej. Jeśli natomiast naprawa pojazdu doprowadzi do wzrostu jego wartości w porównaniu do stanu sprzed szkody, to należne odszkodowanie może ulec zmniejszeniu.

Naprawa pojazdu ma przywrócić go do stanu sprzed szkody, nie ma zatem podstaw, aby w miejsce części oryginalnych zamontować zamienniki – szczególnie w obliczu nieustalania, by przed zdarzeniem pojazdu posiadał takie części. Jeśli natomiast naprawa pojazdu doprowadzi do wzrostu jego wartości w porównaniu do stanu sprzed szkody, to należne odszkodowanie może ulec zmniejszeniu. Dopóki wykorzystanie części oryginalnych przy naprawie samochodu nie prowadzi jednakże do zwiększenia się jego wartości w stosunku do wartości jaką posiadał przed wypadkiem, nie ma żadnych przeszkód do uwzględnienia ich cen w kosztach naprawy. W tych zaś przypadkach, gdy wykorzystanie części oryginalnych skutkuje przyrostem wartości auta, ubezpieczycielowi przysługuje żądanie obniżenia odszkodowania tj. ograniczenia go do sumy stanowiącej różnicę pomiędzy pełnym kosztem naprawy a kwotą odpowiadającą przyrostowi wartości auta. Uwzględnieniu przy ustaleniu tej relacji podlegają ceny części oryginalnych. Naprawa pojazdu nie może być źródłem wzbogacenia dla poszkodowanego, jednakże ciężar dowodu w tym zakresie powinien obciążać zakład ubezpieczeń. To on wywodzi bowiem skutki prawne z faktu zwiększenia wartości pojazdu po naprawie, gdyż skutkowałyby to zmniejszeniem należnego odszkodowania. Także względy celowościowe przemawiają za tym, aby ciężarem dowodu w tym zakresie obciążyć ubezpieczyciela, a nie poszkodowanego. Poszkodowany bowiem ma prawo oczekiwać, że kwota ubezpieczenia pokryje wszystkie koszty przywrócenia jego pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę. Nie jest on zazwyczaj specjalistą w zakresie cen części i samochodu jako całości, gdyż nie prowadzi analiz z tym związanych, których na co dzień dokonuje ubezpieczyciel. W niniejszej sprawie strona pozwana nie wykazała by naprawa pojazdu częściami oryginalnymi opatrzonymi logo producenta pojazdu nie doprowadziłyby do wzrostu wartości pojazdu. Jednocześnie ustalono, iż przedmiotowy pojazd przed szkodą z 24 lutego 2021 roku nie miał żadnych uszkodzeń, zaś wszystkie jego części były częściami oryginalnymi opatrzonymi logo producenta typu O. Naprawa pojazdu przy użyciu innych części nie przywróciłaby pojazdu do stanu sprzed szkody.

W ocenie Sądu, opartej na wnioskach biegłego, uzasadnione koszty naprawy samochodu po zdarzeniu z 24 lutego 2021 roku stanowią łącznie kwotę 63073,32 złotych. Na wymienioną kwotę składają się koszty obliczone przez biegłego z zastosowaniem stawki w wysokości 110 złotych netto za 1 roboczogodzinę.

Mając na uwadze wyplaconą w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił kwotę 39631,96 złotych oraz ustalone wyżej należne stronie powodowej odszkodowanie należne powodowi wynosiło 23441,36 zł, a więc więcej aniżeli powod

dochodził z tego tytułu. Wobec czego Sąd w punkcie 1 podpunkcie a zasądził całą dochodzoną z tego tytułu kwotę 19800 zł.

Sąd zasądził stronie powodowej zwrot kosztów związanych z wydaniem kosztorysu potrzebnego do dochodzenia swoich roszczeń. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w uchwale z dnia 19 września 2019 roku (sygn. sprawy III CZP 99/18)

Poszkodowanemu z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej zwrot kosztów tzw. prywatnej opinii (ekspertyzy) rzeczoznawcy, jeżeli jej sporządzenie było niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania. W rozpatrywanej sprawie Sąd uznał, że dokonanie kosztorysu było niezbędne dla powoda, jako że pozwana w toku postępowania likwidacyjnego odmawiała wypłaty powodowi odszkodowania w należnej mierze, pozwalającej na właściwe przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody. Co prawda w toku sprawy nie złożono dowodu na opłacenie kosztów prywatnej ekspertyzy przez poszkodowanego, jednak poza sporem pozostawał fakt, iż powód zlecił wykonanie takiej ekspertyzy oraz że osoba trzecia z tytułu jej wykonania wystawiła fakturę obciążającą powoda obowiązkiem zapłaty kwoty 492 zł. Powyższe prowadzi zatem w konsekwencji do wniosku, iż bezspornym między stronami postępowania był fakt zubożenia majątku poszkodowanego w postaci powstania długu opiewającego na kwotę wynikającą z faktury. Sąd Rejonowy podziela w całości stanowiska Sądu Najwyższego zawarte w uchwale z 13 maja 2020 roku III CZP 63/19, że zaciągnięcie przez poszkodowanego zobowiązania do zapłaty stanowi szkodę w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził tę kwotę w pkt 1 ppkt b wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Stosownie do treści art. 14 cytowanej ustawy, pozwany był zobowiązany spełnić świadczenie w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia. Skoro zaś zgłoszenie szkody miało miejsce najpóźniej 13 marca 2021 roku to termin na spełnienie świadczenia przez pozwaną upływał 12 kwietnia 2021 roku i powód miał prawo dochodzić odsetek za opóźnienie od dnia następnego. Z kolei w zakresie odsetek za opóźnienie od roszczenia obejmującego koszty kalkulacji Sąd miał na względzie, iż wiadomością poczty elektronicznej z 11 czerwca 2021 roku powód wezwał do zapłaty również tej kwoty w terminie 7 dni. Wobec powyższe odsetki za opóźnienie w tym zakresie Sąd zasądził dopiero od dnia następnego po upływie tak wyznaczonego terminu – czyli od 19 czerwca 2021 roku.

O kosztach procesu w pkt 2 sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik procesu. Powód wygrał postępowanie w całości, a w konsekwencji Sąd zasądził od pozwanej powoda poniesione przez niego koszty w łącznej kwocie 5372 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Na powyższą kwotę składają się 1005 zł tytułem opłaty od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego przez radcę prawnego (§ 2 pkt 5 w Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz wykorzystana zaliczka na wynagrodzenie biegłego w wysokości 750 zł.

Sąd na podstawie art. 113 u.k.s.c. nakazał zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu pobrać od pozwanej kwotę 377,17 zł tytułem tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa wydatków na opinię biegłego.